

OPŠTI USLOVI OSIGURANJA ŽIVOTA ZA SLUČAJ SMRTI I DOŽIVLJENJA VEZANO ZA JEDINICE INVESTICIONIH FONDOVA FLV AB 2024

Značenje upotrebljenih pojmova

Pojedini pojmovi u Opštim uslovima osiguranja života za slučaj smrti i doživljaja vezano za jedinice investicionih fondova FLV AB 2024 (u daljem tekstu: Opšti uslovi) imaju sledeća značenja:

Osiguravač: GRAWE osiguranje a.d.o. Beograd;

Ugovarač osiguranja: fizičko ili pravno lice koje sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju;

Osiguranik: lice čiji je život osiguran i od čijeg doživljaja ili smrti zavisi isplata naknade iz osiguranja;

Korisnik osiguranja: fizičko lice koje ima pravo na isplatu naknade iz osiguranja, ako nastupi osigurani slučaj;

Ponuda: pisani predlog potencijalnog ugovarača osiguranja ili osiguranika za zaključenje ugovora o osiguranju, koji se podnosi na obrascu osiguravača i sadrži sve bitne elemente ugovora o osiguranju;

Polisa: dokument o zaključenom ugovoru o osiguranju koji izdaje osiguravač;

Osigurani slučaj: doživljaj ili smrt osiguranika;

Premija: novčani iznos koji je ugovarač osiguranja dužan da plaća osiguravaču na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju;

Premijska suma: prilikom zaključenja ugovora premijska suma predstavlja proizvod godišnje premije i ugovorenog trajanja osiguranja;

Naknada iz osiguranja: iznos obaveze osiguravača u slučaju nastupanja osiguranog slučaja;

Garantovana suma za slučaj smrti: garantovani iznos naknade u slučaju smrti osiguranika;

Investicioni fond: institucija kolektivnog investiranja u okviru koje se prikupljaju novčana sredstva, sa ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja;

Investiciona jedinica: finansijski instrument koji predstavlja srazmerni obračunski ideo u ukupnoj neto imovini investicionog fonda;

Investicioni račun: evidencija koju osiguravač vodi po ugovaraču osiguranja, a koja sadrži podatke o ukupnom broju investicione jedinice u investicnom fondu, vrednosti investicione jedinica i transakcijama;

Transakcija: kupovina ili prodaja investicione jedinica ili prenos investicione jedinica u drugi investicioni fond;

Dan transakcije: prvi radni dan u mesecu na koji je izvršena transakcija

Izrazi koji se koriste u ovim Opštim uslovima koji imaju rodno značenje, bez obzira da li su korišćeni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednakno na muški i ženski rod.

Sposobnost za osiguranje

Član 1.

1. Po ovim Opštim uslovima mogu se osigurati samo zdrava lica od navršenih 14 do 65 godina, s tim da osiguranik u trenutku isteka ugovora može da ima najviše 85 godina života.
2. Pristupna starost osiguranika je razlika između kalendarske godine početka osiguranja i godine rođenja osiguranika.
3. Za punovažnost ugovora o osiguranju u slučaju smrti trećeg lica, koje je starije od navršenih 14 godina i do navršenih 18 godina, potrebna je pisana saglasnost zakonskog zastupnika (roditelja, staratelja i drugo).
4. Lica mlađa od 14 godina i lica potpuno lišena poslovne sposobnosti ne mogu da se osiguraju u skladu sa ovim Opštim uslovima.
5. Ništavo je osiguranje za slučaj smrti trećeg lica mlađeg od 14 godina, kao i lica potpuno lišenog poslovne sposobnosti. U tom slučaju je osiguravač dužan da ugovaraču osiguranja vrati sve premije primljene po osnovu zaključenog ugovora.

Ugovor o osiguranju

Član 2.

1. Ugovorom o osiguranju ugovarač osiguranja se obavezuje da plaća premiju osiguranja, a osiguravač se obavezuje, ako nastupi osigurani slučaj, da isplati naknadu korisniku osiguranja koji je naveden na polisi.
2. Osiguranim slučajem se smatra smrt osiguranika u toku trajanja ugovora o osiguranju ili doživljaj ugovorenog trajanja osiguranja.
3. Ugovor o osiguranju čine informacije za ugovarača osiguranja pre zaključenja ugovora o osiguranju, ponuda, polisa, dodaci polisi, opšti i posebni uslovi osiguranja i klauzule, kao i svaki pisani dodatak ponudi i polisi.
4. Ugovor o osiguranju se zaključuje na osnovu ponude. U ponudi moraju da budu istinito, potpuno i tačno navedeni svi traženi podaci potrebeni za zaključenje ugovora o osiguranju i preuzimanje rizika koji se osiguravaju.

5. Ako su ugovarač osiguranja i osiguranik različita lica, za punovažnost ugovora potrebna je pisana saglasnost osiguranika, koja se daje u ponudi ili u posebnom dokumentu pri potpisivanju ponude.
6. Osiguravač ima pravo nakon prijema ponude da zatraži i dodatne podatke bitne za zaključenje ugovora o osiguranju, uključujući i nalaze lekarskog pregleda osiguranika, kao i da traži da osiguranik obavi određeni lekarski pregled.

Ponuda za osiguranje

Član 3.

1. Pisana ponuda učinjena osiguravaču obavezuje podnosioca, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od 8 dana otkad je ponuda prispela osiguravaču, a ako je potreban lekarski pregled osiguranika, onda za vreme od 30 dana.
2. Ako osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od njegovih uslova za predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor o osiguranju zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim onog dana kada je ponuda prispela osiguravaču.
3. Ako osiguravač izjavlja da prihvata ponudu i istovremeno predloži da se ona u nečemu izmeni i/ili dopuni, ugovor o osiguranju se smatra zaključenim sa danom kada je osiguravač obavešten o pristanku podnosioca ponude na predložene izmene i/ili dopune.
4. U slučaju da osiguravač u toku procene rizika zahteva dodatne informacije ili dokumentaciju, a podnositelj ponude ih ne dostavi u roku navedenom u zahtevu za dopunu dokumentacije, smatraće se da je odustao od ponude.
5. Osiguravač ima pravo da odbije ponudu, bez navođenja razloga.
6. Podnositelj ponude ima pravo, bez navođenja razloga, da odustane od ponude u rokovima iz stava 1. ovoga člana. Ako podnositelj ponude u međuvremenu nije dao drugu ponudu koju je osiguravač prihvatio, osiguravač ima pravo da od njega traži naknadu troškova lekarskog pregleda, ako je obavljen o trošku osiguravača.
7. U slučajevima iz stava 4., 5. i 6. ovog člana osiguravač će vratiti podnosiocu ponude ukupan iznos do tada uplaćene premije, ali nije dužan da vrati ponudu sa priloženim dokumentima.
8. Ako u periodu od podnošenja ponude pa do isteka roka od 8 dana od dana prijema ponude, odnosno 30 dana ako je potreban lekarski pregled, dođe do povećanja rizika, podnositelj ponude je dužan da o tome odmah obavesti osiguravača. Pod povećanjem rizika podrazumeva se svaka promena zdravstvenog stanja (uključujući i povrede), promena zanimanja, bavljenje sportom i hobijem koje imaju za posledicu povećanje rizika.

Polisa osiguranja

Član 4.

1. Osiguravač sačinjava polisu osiguranja na osnovu podataka iz ponude i dostavljene dokumentacije uz ponudu i dostavlja je ugovaraču osiguranja.
2. Potpis ugovarača osiguranja i osiguranika na ponudi smatra se potpisom na zaključenom ugovoru o osiguranju, ako ponuda bude prihvaćena od strane osiguravača.

Trajanje osiguranja

Član 5.

1. Trajanje osiguranja je određeno ugovorom o osiguranju.
2. Osiguravajuće pokriće počinje u 12.00 časova dana koji je kao početak osiguranja naveden u polisi, pod uslovom da je do tada plaćena premija ili njena prva rata.
3. Ugovor o osiguranju traje do 12.00 časova dana koji je kao istek osiguranja naveden u polisi, odnosno do nastupanja osiguranog slučaja ili raskida ugovora u skladu sa članovima 7, 12, 14. i 19. ovih Opšтиh uslova.
4. Prestankom ugovora o osiguranju prestaju da važe i sva ugovorena dodatna osiguranja.

Premija osiguranja

Član 6.

1. Ugovarač osiguranja je dužan da plaća premiju, ali je osiguravač dužan da primi uplatu premije od svakog lica koje ima pravni interes da premija bude plaćena.
2. Ugovarač osiguranja je dužan da plaća premiju na račun osiguravača o sopstvenom trošku. Ako se premija plaća putem pošte, banke ili nekog drugog pružaoca platne usluge, smatraće se da je plaćena onog dana kada je uplaćena u korist računa osiguravača.

3. Prva premija, odnosno prva rata premije se plaća prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, a u svakom slučaju pre početka osiguranja.
4. Premija se plaća u ugovorenim rokovima i u skladu sa ugovorenom dinamikom. Premija se, po pravilu, plaća jednom godišnje, unapred. Premija može da se plaća i u ratama i to mesečno, tromesečno i polugodišnje, kada osiguravač ima pravo da obračuna doplatak na plaćanje u ratama.
5. Osiguravač će iznos dospele neplaćene premije za celu osiguravajuću godinu u kojoj je nastupio osigurani slučaj odbiti od naknade iz osiguranja koju je dužan da isplati ugovaraču osiguranja, korisniku osiguranja ili nekom trećem licu.
6. Premija osiguranja obuhvata investicionu premiju, deo premije namenjen za pokriće troškova sprovođenja osiguranja i riziku premiju.
  - 6.1. Investiciona premija je deo premije koji se ulaže u investicione fondove na način ugovoren prilikom zaključenja ugovora. Obračunava se kao razlika godišnje bruto premije i obračunatih troškova za zaključenje osiguranja.
  - 6.2. Deo premije namenjen za pokriće troškova sprovođenja osiguranja služi za pokriće rashoda koje osiguravač ima povodom zaključenja i sprovođenja osiguranja.
  - 6.3. Riziko premija je namenjena za pokriće rizika smrti. Riziko premija se obračunava svake osiguravajuće godine i njena visina zavisi od starosti osiguranika u godini u kojoj se obračunava, preostalog trajanja osiguranja i od visine garantovane sume za slučaj smrti.
7. U slučaju povećanog rizika zbog zdravstvenog stanja, povrede, zanimanja, bavljenja sportom ili hobijem osiguranika, osiguravač će ponuditi ugovaraču osiguranja smanjenje garantovane sume za slučaj smrti i pisanim putem zatražiti od ugovarača osiguranja saglasnost za smanjenje garantovane sume za slučaj smrti. Ugovarač osiguranja pisanim putem sa svojim potpisom potvrđuje da je saglasan sa promenom iznosa garantovane sume za slučaj smrti. Ako su ugovarač osiguranja i osiguranik različita i oba punoletna lica, potrebno je da saglasnost potpišu i ugovarač osiguranja i osiguranik.
8. Jednom mesečno, nezavisno od ugovorene dinamike plaćanja, osiguravač naplaćuje riziko premiju i mesečne troškove upravljanja iz vrednosti investicionog računa. Na taj način se smanjuje broj investicionih jedinica na investicionom računu i to tako što se broj investicionih jedinica umanjuje сразмерno iznosu premije i troškova koji se naplaćuju.

Posledice neplaćanja premije osiguranja

Član 7.

1. Ako ugovarač osiguranja ne plati dospelu premiju, osiguravač nema pravo njenu naplatu da zahteva sudskim putem.
2. U slučaju da premija nije plaćena, osiguravač šalje opomenu ugovaraču osiguranja, kojom poziva ugovarača osiguranja da plati dospelu premiju u roku određenom u opomeni, koji ne može da bude kraći od 30 dana računajući od dana kada mu je opomena uručena. Smatra se da je opomena uručena dana kada je poslata na poslednju poznatu adresu ugovarača osiguranja preporučenim pismom. Ako do dana određenog u opomeni premija ne bude plaćena osiguravač može:
  - 2.1. ako je plaćena premija za manje od 2 godine, da izjavi ugovaraču osiguranja da raskida ugovor o osiguranju.
  - 2.2. ako su protekle 2 ili više godina od početka osiguranja i ako je u celosti plaćena premija za taj period, pod uslovom da nisu ispunjeni uslovi za preinačenje u osiguranje oslobođeno plaćanja premije (kapitalizacija) i ako postoji otkupna vrednost, da izjavi ugovaraču osiguranja da raskida ugovor o osiguranju. U tom slučaju osiguravač će ugovaraču osiguranja isplatići otkupnu vrednost ugovora u skladu sa članom 19. ovih Opštih uslova.
  - 2.3. ako su protekle 3 ili više godina od početka osiguranja i ako je u celosti plaćena premija za taj period, da izjavi ugovaraču osiguranja da preinačuje ugovor o osiguranju u osiguranje oslobođeno plaćanja premije (kapitalizacija) u skladu sa članom 18. ovih Opštih uslova.
3. Ako se osigurani slučaj dogodio pre raskida ugovora ili kapitalizacije, a nakon izjave osiguravača iz stava 2. ovog člana, smatra se da je ugovor raskinut odnosno kapitalizovan prema tome da li su bili ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana.
4. U slučaju raskida ugovora iz ovog člana osiguravač zadržava do tada uplaćenu premiju i ugovarač osiguranja nema pravo na povrat uplaćene premije.

Ulaganje u investicione fondove

Član 8.

1. Prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja prihvata ulaganje u investicione fondove koje je odredio osiguravač, u koje će biti uložen investicioni deo premije.
2. Prilikom zaključenja ugovora, ugovarač osiguranja dobija informaciju o prospektu investicionih fondova koji su navedeni na ponudi i u koje će biti

- uložena investiciona premija. O strategiji ulaganja, rizicima, poslovanju investicionih fondova i ostalim propisanim podacima, ugovarač osiguranja se informiše putem prospekta.
  3. Osiguravač investicionom premijom kupuje investicione jedinice investicionih fondova navedenih na ponudi, po ceni koja važi na dan transakcije.
  4. Od momenta uplate premije do momenta kupovine investicionih jedinica može da protekne određeni period vremena. U tom periodu ugovarač osiguranja ne ostvaruje ekonomске koristi u vidu kamata i slično od dela premije koji još uvek nije investiran.
  5. Kupovinu investicionih jedinica u investicionim fondovima za vreme trajanja osiguranja, osiguravač sprovodi u dve faze:
    - 5.1. u prvoj fazi ugovarač, pretežno, kupuje investicione jedinice u investicionim fondovima sa dinamičnom strategijom ulaganja, sa ciljem ostvarenja što većeg prinosa na početku trajanja osiguranja;
    - 5.2. u drugoj fazi ugovarač kupuje investicione jedinice u investicionim fondovima sa konzervativnom strategijom ulaganja, i odgovarajućim transakcijama, postepeno smanjuje učešće rizičnijih ulaganja na investicionom računu, kako bi se u poslednjim godinama trajanja osiguranja zaštitala i sačuvala vrednost investicionih jedinica.
  6. U slučaju smanjenja vrednosti investicionih jedinica u investicionim fondovima, odnosno u slučaju kapitalizacije ugovora o osiguranju, moguće je da sredstva na investicionom računu ugovarača osiguranja u celosti budu potrošena i pre isteka osiguranja. U tom slučaju ugovarač će izjaviti ugovaraču osiguranja da raskida ugovor o osiguranju i da osiguravajuće pokriće prestaje na dan kada su sredstva na investicionom računu u celosti potrošena.
- Promena investicionog fonda u toku trajanja osiguranja**
- Član 9.**
1. U slučaju prestanka rada investicionog fonda ili promene pravnog lica koje upravlja investicionim fondom, osiguravač može da:
    - 1.1. ponudi ugovaraču osiguranja ulaganje u drugi investicioni fond. Ako ugovarač osiguranja u roku od 8 dana ne odgovori na ponudu, osiguravač ima pravo da nastavi sa ulaganjem u investicioni fond za koji proceni da je u interesu ugovarača osiguranja.
    - Ako ugovarač osiguranja obavesti osiguravača da ne prihvata ponudu za ulaganje u drugi fond, ugovor o osiguranju se raskida i to na dan kada osiguravač primi obaveštenje o neprihvatanju ponude.
  - 1.2. obavesti ugovarača osiguranja da je došlo do promene pravnog lica koje upravlja investicionim fondom. Ugovarač osiguranja je ovlašćen da raskine ugovor o osiguranju u roku od 8 dana od dana prijema obaveštenja osiguravača. U tom slučaju ugovor o osiguranju se raskida na dan kada osiguravač primi obaveštenje o raskidu ugovora.
  - 1.3. raskine ugovor o osiguranju, u kom slučaju raskid stupa na snagu kada je ugovarač osiguranja primio obaveštenje o raskidu.
2. U slučaju raskida ugovora iz ovog člana Opštih uslova, osiguravač isplaćuje vrednost investicionog računa obračunatu na dan raskida, umanjenu za sve pripadajuće poreze koje plaća osiguravač i troškove koji mogu da nastanu prilikom povlačenja sredstava iz investicionog fonda.
  3. Osiguravač može da bude u nemogućnosti da vrši transakcije zbog specifičnih događaja vezanih za poslovanje investicionih fondova u skladu sa pozitivnim propisima Republike Srbije, zbog čega ima pravo da privremeno obustavi ispunjenje svojih obaveza iz ugovora o osiguranju. Time se ne dovode u pitanje preostala prava i obaveze osiguravača iz ugovora o osiguranju.
  4. Osiguravač zadržava pravo da promeni politiku ulaganja u investicione fondove ako proceni da je to u interesu ugovarača osiguranja, uz prethodno obaveštavanje ugovarača osiguranja.
- Rizici povezani sa ulaganjem u investicione fondove**
- Član 10.**
1. Ugovarač osiguranja u potpunosti samostalno i bez učešća osiguravača, snosi rizik ulaganja u investicione fondove navedene na ponudi, odnosno rizik promene vrednosti investicionih jedinica investicionih fondova do kojih može doći u toku trajanja ugovora o osiguranju.
  2. Osiguravač ne snosi odgovornost za poslovanje investicionih fondova, društava za upravljanje investicionim fondovima, kao ni za promene vrednosti investicionih jedinica do kojih može doći u toku trajanja ugovora o osiguranju.
  3. Ulaganje ugovarača osiguranja u kupovinu investicionih jedinica investicionih fondova nije osigurano kod nadležnih državnih agencija za osiguranje depozita, te su mogući gubici od ovakvog vida ulaganja koje u potpunosti snosi ugovarač osiguranja.
  4. Ne postoji pravo na dobit po osnovu rezultata ulaganja osiguravača. Osiguravač ne garantuje prinose po osnovu ulaganja u investicione fondove.
  5. Povećanje vrednosti investicione jedinice povećava vrednost investicionog

računa ugovarača osiguranja, a pad vrednosti investicione jedinice smanjuje vrednost investicionog računa. Osiguravač ne snosi odgovornost za povećanje vrednosti ili pad vrednosti investicionih jedinica. Ugovarač osiguranja može da se informiše o vrednosti investicionih jedinica na dnevnom nivou na internet stranici investicionog fonda.

6. Novčana isplata kod nastupanja osiguranog slučaja ili raskida ugovora može da bude niža od iznosa svih uplaćenih premija osiguranja. Zbog mogućnosti negativnog kretanja vrednosti investicionih jedinica moguće je i gubitak celokupne uplaćene premije osiguranja za što osiguravač ne snosi odgovornost.

Obaveze ugovarača osiguranja i osiguranika pre zaključenja ugovora

Član 11.

1. Ugovarač osiguranja i osiguranik su dužni da, prilikom podnošenja ponude, u periodu do prihvatanja ponude, prilikom povećanja premije i prilikom reaktiviranja ugovora, osiguravaču prijave sve okolnosti značajne za procenu rizika, a koje su im poznate ili im nisu mogle ostati nepoznate.
2. Značajnim okolnostima za procenu rizika se smatraju okolnosti o čijem postojanju je osiguravač postavio pitanja izričito i u pisanom obliku.
3. Značajnim okolnostima za procenu rizika se smatraju i one okolnosti za koje nije postavljeno pitanje u pisanom obliku, a koje proizilaze iz opšte dužnosti prijavljivanja i utiču na odluku osiguravača da zaključi ugovor o osiguranju.

Posledice neprijavljenja okolnosti značajnih za procenu rizika

Član 12.

1. Ako je ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namerno prečuo neku okolnost takve prirode da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, osiguravač može da zahteva poništenje ugovora.
2. U slučaju poništenja ugovora iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana osiguravač ima pravo da zadrži naplaćenu premiju i pravo da zahteva plaćanje premije za period do dana podnošenja tužbe za poništenje ugovora.
3. Pravo osiguravača da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od 3 meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili prečutanje okolnosti ne izjavi ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo.
4. Ako je ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio da pruži dužno obaveštenje, a to nije učinio namerno, osiguravač može, po svom izboru, u roku od mesec dana od saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave:
  - 4.1. da izjavi da raskida ugovor o osiguranju. U ovom slučaju, osiguravač isplaćuje vrednost investicionog računa, uz povrat dela riziko premije koji nije iskorišćen do kraja tekuće osiguravajuće godine. U ovom slučaju ugovor o osiguranju prestaje nakon isteka 14 dana od dana kada je osiguravač svoju izjavu o raskidu saopštio ugovaraču osiguranja.
  - 4.2. da predloži smanjenje garantovane sume za slučaj smrti. U slučaju predloga osiguravača da se smanji garantovana suma za slučaj smrti, raskid nastupa po samom zakonu ako ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana računajući od dana kada je primio predlog osiguravača.
  - 4.3. da doneše odluku o odbijanju zahteva za isplatu garantovane sume za slučaj smrti.
5. Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili nakon toga, ali pre raskida ugovora o osiguranju, odnosno pre postizanja sporazuma o smanjenju garantovane sume za slučaj smrti, osiguravač će da isplati umanjenu garantovanu sumu za slučaj smrti, umesto prvo bitno ugovorene.
6. Ako su u trenutku zaključenja ugovora osiguravaču bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za procenu rizika, a koje je ugovarač osiguranja (osiguranik) netačno prijavio ili prečuo, osiguravač se ne može pozivati na netačnost prijave ili prečutkivanja. Isto važi i u slučaju kad je osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajanja osiguranja, a nije koristio svoja ovlašćenja prema zakonu i ovim Opštim uslovima.
7. Odredbe ovog člana o posledicama netačne prijave ili prečutnih okolnosti značajnih za procenu rizika primenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga ili u korist trećega ili za tudi račun ili za račun koga se tiče, aко su ova lica znala za netačnost/nepotpunost prijave ili prečutane okolnosti značajne za procenu rizika.
8. Ako su pri zaključenju ugovora o osiguranju netačno prijavljene godine života osiguranika, a njegove stvarne godine života prelaze granicu do koje osiguravač na osnovu važećih tarifa i uslova osiguranja zaključuje osiguranje, ugovor o osiguranju je ništav i osiguravač je dužan da vrati sve primljene premije.
9. Ako je pri zaključenju ugovora o osiguranju netačno prijavljeno da osiguranik ima manje godina života, a njegove stvarne godine života ne prelaze granicu do koje osiguravač zaključuje osiguranje, odnosno ako osiguranik ima manje

godina nego što je prijavljeno prilikom zaključenja ugovora, ugovor o osiguranju je punovažan, ali se riziku premija usklađuje prema stvarnoj starosti osiguranika.

Promena prebivališta

Član 13.

1. Ugovarač osiguranja je dužan da, pisanim putem, bez odlaganja, prijavi osiguravaču promenu adrese stanovanja (prebivališta) ili sedišta, odnosno adrese za dostavljanje dokumentacije koju je naveo u ponudi.
2. Ako ugovarač osiguranja ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, osiguravač zadržava pravo da svu dokumentaciju šalje na poslednju adresu ugovarača osiguranja koja je prijavljena osiguravaču. U tom slučaju, dostavljanje dokumentacije na poslednju poznatu adresu ugovarača osiguranja smatra se uredno obavljenim.
3. Ako je ugovarač osiguranja sa osiguravačem ugovorio komunikaciju putem elektronske pošte, dužan je, bez odlaganja, da prijavi osiguravaču promenu adrese elektronske pošte.
4. Ako ugovarač osiguranja ne postupi u skladu sa stavom 3. ovoga člana osiguravač zadržava pravo da šalje obaveštenja (dokumentaciju) na poslednju adresu elektronske pošte prijavljenu osiguravaču. U tom slučaju dostavljanje obaveštenja (dokumentacije) na poslednju poznatu adresu elektronske pošte ugovarača osiguranja smatra se uredno obavljenim.

Povećanje rizika tokom trajanja ugovora o osiguranju

Član 14.

1. Ugovarač osiguranja (osiguranik) je dužan da, pisanim putem bez odlaganja, obavesti osiguravača o promeni zanimanja osiguranika.
2. Ako promena zanimanja osiguranika ima za posledicu povećanje rizika, osiguravač ima pravo da smanji garantovanu sumu za slučaj smrti, o čemu obaveštava ugovarača osiguranja.
3. Ako promena zanimanja osiguranika ima za posledicu takvo povećanje rizika da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u trenutku zaključenja ugovora, osiguravač ima pravo da raskine ugovor o osiguranju.
4. Ako ugovarač osiguranja pristane na smanjenje garantovane sume za slučaj smrti, navedena promena se primenjuje sa dospećem sledeće premije, odnosno rate premije.
5. Ako ugovarač osiguranja ne pristane na smanjenje garantovane sume za slučaj smrti u roku od 14 dana od prijema obaveštenja o smanjenju garantovane sume za slučaj smrti, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu.
6. Ugovor o osiguranju ostaje na snazi i osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži ugovaraču osiguranja smanjenje garantovane sume za slučaj smrti ili da raskine ugovor, ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana otkad je na bilo koji način saznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki način pokaže da pristaje na produženje ugovora o osiguranju (ako primi premiju, isplati naknadu iz osiguranja za osigurani slučaj koji se dogodio nakon tog povećanja i slično).
7. Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili nakon toga, ali pre raskida ugovora o osiguranju, odnosno pre postizanja sporazuma o smanjenju garantovane sume za slučaj smrti, osiguravač će da isplati umanjenu garantovanu sumu za slučaj smrti, umesto prvo bitno ugovorene.
8. Obračun zbog povećanog rizika za ugovorenata dodatna osiguranja se vrši u skladu sa tarifama premija dodatnih osiguranja.

Obaveze osiguravača

Član 15.

1. Kada se dogodi osigurani slučaj, osiguravač je dužan da isplati naknadu iz osiguranja u roku od 14 dana računajući od dana kada je primio obaveštenje da se osigurani slučaj dogodio.
2. Ako je za utvrđivanje postojanja obaveze osiguravača ili njenog iznosa potrebno određeno vreme, rok od 14 dana počinje da teče kada je utvrđeno postojanje obaveze i njen iznos.
3. Ako iznos obaveze osiguravača ne bude utvrđen u rokovima određenim u stavovima 1. i 2. ovog člana, osiguravač je dužan, bez odlaganja, da isplati iznos nesporogn dela svoje obaveze.

Naknada iz osiguranja

Član 16.

1. Iznos obaveze osiguravača nije tačno određen u trenutku zaključenja ugovora, jer zavisi od vrednosti investicionih jedinica koje podležu promenama u

- periodu od zaključenja ugovora o osiguranju do isplate naknade iz osiguranja.
2. U slučaju smrti osiguranika, korisniku osiguranja se isplaćuje garantovana suma za slučaj smrti i novčana vrednost investicionog računa obračunata na poslednji dan transakcije koji je prethodio smrti osiguranika.
  3. U slučaju doživljjenja, korisniku osiguranja se isplaćuje novčana vrednost investicionog računa obračunata na poslednji dan meseca koji je prethodio isteku ugovora o osiguranju.
  4. Ako je ugovor o osiguranju kapitalizovan, u slučaju smrti osiguranika, osiguravač isplaćuje korisniku osiguranja garantovanu sumu za slučaj smrti i novčanu vrednost investicionog računa obračunatu na poslednji dan transakcije koji je prethodio smrti osiguranika.
  5. Ako je ugovor o osiguranju kapitalizovan, u slučaju doživljjenja, korisniku osiguranja se isplaćuje novčana vrednost investicionog računa obračunata na poslednji dan meseca koji je prethodio isteku ugovora o osiguranju.
  6. Ako ugovor o osiguranju prestane raskidom, novčana vrednost investicionog računa određuje se na poslednji dan meseca koji je prethodio raskidu ugovora o osiguranju.
  7. Troškove isplate naknade iz osiguranja snosi lice kojem se isplaćuje naknada.
  8. Novčana vrednost investicionog računa predstavlja proizvod broja investicionih jedinica na investicionom računu i cene jedne investicione jedinice, umanjena za sve pripadajuće poreze koje plaća osiguravač i troškove koji mogu da nastanu prilikom povlačenja sredstava iz investicionih fondova.

Isključenja i ograničenja obaveze osiguravača

Član 17.

1. Osiguravač isplaćuje samo novčanu vrednost investicionog računa, ako smrt osiguranika nastupi:
  - 1.1. prilikom ili kao posledica obavljanja zanimanja specijalnog pilota (npr. letač zmajem, vozač balona, paraglajder, padobranac), pilota helikoptera ili vojnog pilota.
  - 1.2. prilikom ili kao posledica bavljenja nekim opasnim sportom (npr. slobodno penjanje, bungee jumping, dubinsko ronjenje, padobranstvo i slično).
  - 1.3. prilikom ili kao posledica učestvovanja na takmičenjima u vožnji ili na treninzima u vozilima za vožnju na kopnu, u vazduhu ili na vodi.
  - 1.4. zbog epidemije/pandemije. Epidemija/pandemija je masovni nastanak neke bolesti unutar određene populacije ili na određenoj teritoriji. Epidemijom/pandemijom se u svakom slučaju smatra oboljenje koje je Svetska zdravstvena organizacija (WHO) klasifikovala kao takve.
  - 1.5. zbog infekcije HIV-om (virus humane imunodeficiencije). Ako je infekcija HIV-om izazvana nekim medicinskim postupkom lečenja, ograničenje obaveze osiguravača se ne primenjuje.
  - 1.6. kao posledica rata ili ratu sličnim događajima.
  - 1.7. u nemirima, ustancima, neredima ili pobunama koji nastanu iz događaja iz tačke 1.6. ovog člana.
  - 1.8. zbog delovanja detonacije eksploziva, mina, torpeda, bombi ili pirotehničkih sredstava u okolnostima iz tačke 1.6. ili 1.7. ovog člana, kao i u mirnodopskom razdoblju kao posledica nesavesnog postupanja sa navedenim sredstvima.
  - 1.9. zbog obavljanja zanimanja pirotehničara, demontera mina, granata i drugih eksplozivnih naprava.
  - 1.10. kao posledica učestvovanja u naučnim ili drugim ekspedicijama koje se izvode u ekstremnim uslovima kao što je velika visina, dubina, ekstremne temperature.
  - 1.11. kao posledica nuklearne, biološke, hemijske ili terorizmom izazvane katastrofe u koje je uključena tj. kojima je pogodenja Republika Srbija.
  - 1.12. zbog zemljotresa.
  - 1.13. zbog izvršenja ili pokušaja izvršenja kažnjivih dela od strane ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika osiguranja.
  - 1.14. kao posledica delovanja alkohola, narkotičkih sredstava ili psihoaktivnih supstanci. Smatra se da je smrt osiguranika nastupila usled delovanja alkohola ako je utvrđeno da je sadržina alkohola u krvi osiguranika iznosila više od 0,5% (promila) u trenutku saobraćajne i druge nezgode. Smatra se da je osiguranik pod dejstvom narkotičkih sredstava ili psihoaktivnih supstanci ako se utvrdi njihovo prisustvo u organizmu osiguranika u trenutku nastanka osiguranog slučaja.
2. Osiguravač nije dužan da isplati ni novčanu vrednost investicionog računa ni garantovani sumu za slučaj smrti, ako smrt osiguranika nastupi kao posledica namere ugovarača osiguranja ili korisnika osiguranja. Osiguravač se oslobađa obaveze da korisniku osiguranja isplati naknadu iz osiguranja ako je on namerno izazvao smrt osiguranika, ali je dužan, ako su do tada bile uplaćene bar 3 godišnje premije da isplati vrednost investicionog računa ugovaraču osiguranja, odnosno njegovim naslednicima.
3. U slučaju samoubistva osiguranika:

- 3.1. u prvoj godini trajanja osiguranja, osiguravače pokriće za slučaj smrti je isključeno, te osiguravač nema obavezu isplate garantovane sume za slučaj smrti ni novčane vrednosti investicionog računa.
- 3.2. u drugoj i trećoj godini trajanja osiguranja, osiguravač nije dužan da isplati garantovanu sumu za slučaj smrti, već samo novčanu vrednost investicionog računa.
- 3.3. nakon isteka tri godine od zaključenja ugovora o osiguranju, osiguravač će isplati garantovanu sumu za slučaj smrti i novčanu vrednost investicionog računa obračunatu na dan smrti osiguranika.
4. Osiguravač nije u obavezi da obezbedi pokriće i nije u obavezi da izvrši plaćanje bilo kakve naknade po ugovoru o osiguranju do te mere kojom bi obezbeđivanje pokrića ili plaćanja izložili osiguravač ili reosiguravač bilo kakvom sankcionisanju, zabrani ili restrikciji, u skladu sa odlukama međunarodnih organizacija, trgovinskim ili ekonomskim sankcijama, propisima Evropske unije, sankcijama Republike Srbije ili Sjedinjenih Američkih Država.

Prava ugovarača osiguranja pre nastupanja osiguranog slučaja

Osiguranje oslobođeno plaćanja premije – kapitalizacija Član 18.

1. Ugovarač osiguranja može pisanim putem da zatraži izmenu ugovora o osiguranju u osiguranje oslobođeno plaćanja premije (kapitalizacija) koje podrazumeva nastavak trajanja ugovora o osiguranju do isteka, bez daljeg plaćanja premije.
2. Ugovarač osiguranja je dužan da pisani zahtev za kapitalizaciju dostavi osiguravaču najmanje 15 dana pre dana sa kojim želi da kapitalizuje ugovor. Kapitalizacija može da se sproveđe samo sa 01. narednog meseca u odnosu na tekući mesec.
3. Kapitalizacija se sprovodi i kada nije plaćena dospela premija, a ispunjeni su uslovi za kapitalizaciju.
4. Bez obzira na to da li se kapitalizacija sprovodi na zahtev ugovarača osiguranja ili zato što dospela premija nije bila plaćena, moraju kumulativno da budu ispunjeni sledeći uslovi:
  - 4.1. ako je proteklo najmanje 3 godine od početka osiguranja;
  - 4.2. ako je u potpunosti plaćena premija za navedeno razdoblje;
  - 4.3. vrednost investicionog računa, umanjena za obračunate troškove, mora da iznosi najmanje 500 evra.
5. U slučaju kapitalizacije ugovorena premijska suma i garantovana suma za slučaj smrti ostaju neizmenjene.
6. Osiguravač obračunava troškove kapitalizacije nezavisno od godine trajanja osiguranja u kojoj je ugovor kapitalizovan. Za iznos troškova se umanjuje vrednost investicionog računa. Trošak kapitalizacije je jednokratan i naplaćuje se svaki put kada se ugovor kapitalizuje.
7. Za vreme dok je ugovor o osiguranju kapitalizovan, osiguravač mesečno umanjuje vrednost investicionog računa ugovarača osiguranja za iznos troškova upravljanja i za iznos rizika premije.
8. Moguće je da sredstva na investicionom računu ugovarača osiguranja u celosti budu potrošena i pre isteka osiguranja. Ako sredstva na investicionom računu ugovarača osiguranja u slučaju kapitalizacije budu u celosti potrošena i pre isteka ugovora o osiguranju, osiguravač će izjaviti ugovaraču osiguranja da raskida ugovor o osiguranju i osiguravajuće pokriće prestaje na dan kada je vrednost investicionog računa niža od zbiru iznosa rizika premije i troškova upravljanja.
9. U slučaju kapitalizacije ugovora, ugovor ostaje na snazi, ugovarač osiguranja nije dužan dalje da plaća premiju, a sva dopunska/dodatna osiguranja, kao i prilagođavanje vrednosti premijske sume (indeks) prestaju da važe sa danom sa kojim je polisa kapitalizovana.
10. Vreme u kojem je ugovor o osiguranju kapitalizovan računa se u ugovorenou trajanje osiguranja, odnosno trajanje ugovora o osiguranju se ne produžava.
11. Osiguravač ne vrši nova ulaganja u investicione fondove po osnovu kapitalizovanih ugovora.
12. Ugovorena dodatna osiguranja nije moguće kapitalizovati.

Otkup

Član 19.

1. Na zahtev ugovarača osiguranja, osiguravač je dužan da mu isplati otkupnu vrednost polise, ako su protekle najmanje 2 godine od početka osiguranja i ako je u potpunosti plaćena premija za to razdoblje. Kod osiguranja sa jednokratnim plaćanjem premije, otkup ugovora o osiguranju je moguć ako je protekla najmanje 1 godina od početka osiguranja.
2. Ugovarač osiguranja je dužan da podnese zahtev za isplatu otkupne vrednosti

u pisanoj formi najmanje 15 dana pre dana sa kojim je moguće otkupiti polisu. Ako je zahtev za isplatu otkupne vrednosti podnet nakon definisanog roka, otkupna vrednost će biti obračunata sa poslednjim danom u narednom mesecu.

3. Ako je ugovor o osiguranju kapitalizovan, a podnet je zahtev za isplatu otkupne vrednosti u skladu sa stavom 2. ovog člana, dan na koji se obračunava otkupna vrednost je poslednji dan u mesecu u kojem je podnet zahtev za isplatu otkupne vrednosti.
4. Kod ugovora sa obavezom plaćanja premije, a podnet je zahtev za isplatu otkupne vrednosti u skladu sa stavom 2. ovog člana, dan na koji se obračunava otkupna vrednost je poslednji dan u mesecu za koji je plaćena premija.
5. Otkupna vrednost polise ne odgovara iznosu uplaćenih premija i zavisi od novčane vrednosti investicionog računa.
6. Otkupna vrednost polise je novčana vrednost investicionog računa u trenutku otkupa, umanjena za naknadu za otkup. Naknada za otkup iznosi 5% novčane vrednosti investicionog računa. Osiguravač ne obračunava naknadu za otkup u poslednje 2 godine trajanja ugovora o osiguranju, te je otkupna vrednost polise jednaka novčanoj vrednosti investicionog računa u trenutku otkupa.
7. Otkupna vrednost ugovora o osiguranju se isplaćuje u novcu.
8. Pravo da zahtevaju otkup ne mogu da ostvare povereniči ugovarača osiguranja, a ni korisnik osiguranja, ali će otkupna vrednost biti isplaćena korisniku osiguranja na njegov zahtev, ako je određivanje korisnika osiguranja neopozivo.

Posledice otkupa i kapitalizacije **Član 20.**

1. Za otkup i kapitalizaciju važi da obe promene, naročito u prvim godinama trajanja osiguranja, mogu da budu povezane sa značajnim gubitkom do tada uplaćenih premija.
2. Zbog nepredvidivosti budućih kretanja vrednosti investicionih jedinica, garantovana otkupna vrednost se ne može prikazati. Sastavni deo svakog ugovora o osiguranju je projektovano kretanje vrednosti ugovora, po određenim stopama prinosa. Iz prikaza ovih vrednosti moguće je videti informativnu vrednost ugovora o osiguranju u određenom trenutku.

Troškovi raskida ugovora o osiguranju **Član 21.**

1. U slučaju raskida ugovora o osiguranju u skladu sa ovim Opštim uslovima (smrt, otkup, samoubistvo i dr.) u toku prve 3 godine trajanja osiguranja, osiguravač obračunava i naplaćuje troškove raskida.
2. Po isteku 3 godine od početka trajanja osiguranja, osiguravač ne obračunava i ne naplaćuje troškove raskida ugovora.

Reaktiviranje ugovora o osiguranju **Član 22.**

1. Ugovor o osiguranju koji je oslobođen plaćanja premije (kapitalizovan), može da se reaktivira na osnovu pisanih zahteva ugovarača osiguranja podnetog na obrascu ugovarača. Ako su ugovarač osiguranja i osiguranik različita lica, zahtev za reaktiviranje treba da bude potpisani i od strane osiguranika. Ako je osiguranik maloletno lice, zahtev za reaktiviranje treba da bude potpisani od strane njegovog zakonskog zastupnika.
2. U slučaju reaktiviranja kapitalizovane polise, ugovarač osiguranja nema pravo na povrat troškova kapitalizacije.
3. Ugovor o osiguranju koji je raskinut ne može da se reaktivira.
4. U slučaju reaktiviranja u roku od godinu dana od datuma sa kojim je polisa kapitalizovana, ugovarač osiguranja ima mogućnost da plati sve zaostale premije koje je trebalo da budu plaćene da ugovor nije bio kapitalizovan. U navedenom slučaju, za iznos plaćenih premija ugovarač kupuje jedinicu investicionog fonda na prvi dan transakcije koji sledi nakon podnošenja zahteva za reaktiviranje, a po ceni koja važi na taj dan transakcije.
5. Ako se ugovor reaktivira nakon godinu dana od dana sa kojim je ugovor kapitalizovan, reaktiviranje osiguranja je moguće samo unapred, svakog prvog bilo kog narednog meseca. U slučaju reaktiviranja nakon godinu dana od datuma sa kojim je ugovor kapitalizovan, ugovarač osiguranja nema mogućnost da plati zaostale premije.
6. Osiguravajuće pokriće po ugovoru o osiguranju koji je reaktiviran nakon kapitalizacije se nastavlja sa danom koji je osiguravač prihvatio da polisa bude reaktivirana, a koji je naveden u dodatku polise osiguranja.
7. Svi podaci u zahtevu za reaktiviranje moraju da budu navedeni istinito, tačno i potpuno. Prilikom podnošenja zahteva za reaktiviranje ugovarač osiguranja i osiguranik su dužni da osiguravaču prijave sve okolnosti značajne za procenu rizika, a koje su im poznate ili im nisu mogle ostati nepoznate. Značajnim

okolnostima za procenu rizika se smatraju okolnosti o čijem postojanju je osiguravač postavio pitanja izričito i u pisanim obliku. Značajnim okolnostima za procenu rizika se smatraju i one okolnosti za koje nije postavljeno pitanje u pisanim obliku, a koje proizilaze iz opšte dužnosti prijavljivanja i utiču na odluku osiguravača da zaključi ugovor o osiguranju.

8. U slučaju da osiguravač u toku procene rizika zahteva dodatne informacije ili dokumentaciju, a ugovarač osiguranja ih ne dostavi u roku navedenom u zahtevu za dopunu dokumentacije, smatraće se da je ugovarač osiguranja odustao od zahteva za reaktiviranje.
9. Osiguravač može da odbije zahtev za reaktiviranje ugovora, bez navođenja razloga za to.
10. Osiguravač isplaćuje samo novčanu vrednost investicionog računa, ako u roku od godinu dana nakon izvršenog reaktiviranja, osiguranik:
  - 10.1. premije od posledica zdravstvenog stanja koje je imao prilikom podnošenja zahteva za reaktiviranje, a koje je prečutan u zahtevu za reaktiviranje;
  - 10.2. počini samoubistvo ili premije od posledica pokušaja samoubistva.

Prijava osiguranog slučaja **Član 23.**

1. Lice koje traži isplatu naknade iz osiguranja dužno je da prijavi nastupanje osiguranog slučaja na obrascu osiguravača i da priloži sledeće:
  - 1.1. kopiju službenog ličnog dokumenta korisnika osiguranja sa fotografijom (lična karta, pasoš),
  - 1.2. broj računa korisnika osiguranja kod poslovne banke.
2. Ako je nastupila smrt osiguranika, uz prijavu je potrebno dodatno da se priloži i sledeće:
  - 2.1. kopija izvoda iz matične knjige umrlih osiguranika;
  - 2.2. celokupna medicinska dokumentacija u vezi sa osnovnom bolesti koja je uzrok smrti i po potrebi kopija ličnog zdravstvenog kartona osiguranika, a ako nije bilo lečenja, potvrdu lekara koji je utvrdio osiguranikovu smrt;
  - 2.3. svu potrebnu medicinsku i ostalu dokumentaciju u vezi sa nastankom osiguranog slučaja i po potrebi obduktioni nalaz i policijski zapisnik, ako je smrt osiguranika nastupila kao posledica nesrećnog slučaja, odnosno saobraćajne nesreće, a po potrebi i potvrdu lekara ili službenu potvrdu o smrti.
3. Osiguravač ima pravo da zahteva i druge dokaze potrebne za utvrđivanje prava na isplatu naknade iz osiguranja.
4. Troškove prijavljivanja dokumentacije iz ovoga člana snosi korisnik osiguranja, odnosno lice koje je podnelo zahtev za isplatu naknade iz osiguranja.

Korisnici osiguranja **Član 24.**

1. Ugovarač osiguranja može u ugovoru o osiguranju, a i nekim drugim kasnijim pravnim poslom, pa i testamentom, da odredi lice kome će pripasti prava iz ugovora o osiguranju.
2. Ako su ugovarač osiguranja i osiguranik različita lica, za određivanje korisnika osiguranja potrebna je i pisana saglasnost osiguranika.
3. Korisnik osiguranja ne mora da bude određen po imenu. Dovoljno je ako akt kojim se određuje korisnik osiguranja sadrži nužne podatke za njegovo određivanje.
4. Ako ugovarač osiguranja nije odredio korisnika osiguranja i osiguravač isplati naknadu licu koji bi na nju imao pravo, osiguravač se oslobođa obaveze iz ugovora o osiguranju ako u momentu izvršene isplate nije znao niti je mogao znati da je korisnik osiguranja određen ili promjenjen nekim drugim aktom koji osiguravač nije dostavljen pre isplate naknade. U tom slučaju korisnik osiguranja ima pravo da traži isplatu od lica kome je osiguravač isplatio naknadu.
5. Na ostala pitanja vezana za korisnike osiguranja primenjuju se odredbe zakona koji uređuje obligacione odnose.

Zalaganje polise osiguranja i predujam **Član 25.**

1. Polisa osiguranja života vezana za jedinice investicionih fondova ne može biti data u zalagu (vinkulirana).
2. Po ugovoru o osiguranju života vezano za jedinice investicionih fondova ne može da bude odobrena isplata predujma.

Valutna klauzula **Član 26.**

1. U ugovoru o osiguranju su dogovorene osigurane sume i premije iskazane u evrima.

2. Ugovarač osiguranja plaća premiju osiguranja u dinarskoj protivvrednosti. Premija se plaća u dinarskoj protivvrednosti evra po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan koji prethodi izdavanju obaveštenja o dospelosti premije.
3. Ako premija ne bude plaćena do dospelosti, onda se plaća po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate premije.
4. Naknada iz osiguranja se isplaćuje u dinarskoj protivvrednosti evra po srednjem kursu Narodne banke Srbije, na dan odobrenja plaćanja.

Prilagođavanje vrednosti premijske sume (indeks)

Član 27.

1. Indeks je prilagođavanje vrednosti premijske sume i garantovane sume za slučaj smrti, a sprovodi se početkom svake osiguravajuće godine u istom procentu. Procenat ugovorenog indeksa je jednak i za premijsku sumu i za garantovanu sumu za slučaj smrti. Sa prilagođavanjem vrednosti premijske sume, obračunava se i nova premija. Nova premija je zbir premije pre primene indeksa i povećanja premije koje je obračunato nakon primene indeksa.
2. Ugovarač osiguranja može da ugovori indeks prilikom zaključenja ugovora ili tokom trajanja ugovora o osiguranju sa tekućim plaćanjem premije, sa početkom primene od početka naredne osiguravajuće godine. Kod ugovora o osiguranju sa jednokratnim plaćanjem premije, nije moguće ugovaranje indeksa.
3. Ako je prilikom zaključenja ugovora primjenjen popust, isti će se primenjivati i prilikom obračuna iznosa dodatne premije usled indeksa.
4. Indeks se sprovodi početkom osiguravajuće godine, o čemu osiguravač obaveštava ugovarača osiguranja dostavljanjem dodatka polisi osiguranja. Ako ugovarač osiguranja izvrši uplatu nove premije, smatra se da je saglasan sa prilagođavanjem vrednosti.
5. Ugovarač osiguranja može u svakom trenutku nakon zaključenja ugovora da zatraži ukidanje indeksa. U tom slučaju je dužan da plati premiju osiguranja koja je uvećana zbog indeksa, a ukidanje indeksa ima dejstvo počev od naredne osiguravajuće godine u odnosu na trenutak podnošenja zahteva.
6. Indeks se ne primenjuje, niti može da se uključi u sledećim slučajevima:
  - 6.1. kada je ugovor raskinut;
  - 6.2. kada je ugovor preinačen u osiguranje oslobođeno plaćanja premije (kapitalizovan);
  - 6.3. 5 godina pre isteka ugovorenog trajanja osiguranja, odnosno pre isteka ugovorenog trajanja plaćanja premije.

Zastarelost

Član 28.

1. Potraživanja ugovarača osiguranja odnosno trećeg lica iz ugovora o osiguranju života zastarevaju za 5 godina računajući od prvog dana posle isteka

kalendarske godine u kojoj je potraživanje nastalo.

2. Ako zainteresovano lice dokaže da do dana određenog u stavu 1. ovog člana nije znalo da se osigurani slučaj dogodio, zastarelost počinje da teče od dana kada je za to saznao, s tim da u svakom slučaju potraživanje zastareva za 10 godina od dana određenog u tački 1. ovoga člana.
3. Potraživanja osiguravača iz ugovora o osiguranju zastarevaju za 3 godine.
4. Na ostala pitanja u vezi sa zastarelošću primenjuju se odredbe zakona koji uređuje obligacione odnose.

Obrada podataka o ličnosti

Član 29.

1. Osiguravač obrađuje podatke o ugovaraču osiguranja, potencijalnom ugovaraču osiguranja, osiguraniku, korisniku osiguranja u svrhu zaključenja i izvršenja ugovora o osiguranju, kao i u svrhu ispunjavanja obaveza osiguravača predviđenih važećim propisima.
2. Svojim potpisom na ugovornoj dokumentaciji, ugovorne strane potvrđuju da su upoznate sa pravima i obavezama iz oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Rešavanje sporova

Član 30.

1. Ugovorne strane će sve sporove koji proizlaze iz ugovora o osiguranju ili u vezi sa ugovorom o osiguranju i svim njegovim naknadnim izmenama i dopunama, uključujući i sporove koji se odnose na pitanja njegovog valjanog nastanka, povrede, prestanka ili tumačenja prvenstveno pokušati da reše sporazumno, prema pravilima osiguravača o postupku rešavanja prigovora klijenata.
2. Ako ugovorne strane ne uspeju da reše spor na način opisan u stavu 1. ovog člana, za rešavanje svih sporova ugovara se mesna nadležnost suda u Beogradu.

Završne odredbe

Član 31.

1. Na odnose između osiguravača, ugovarača osiguranja, osiguranika, korisnika osiguranja i drugih lica kojih se to tiče, a koji nisu regulisani ugovorom o osiguranju primenjuju se odredbe zakona koji uređuje obligacione odnose i ostalih pozitivnih propisa.
2. Opšti uslovi osiguranja života za slučaj smrti i doživljaja vezano za jedinice investicionih fondova FLV AB 2024 su usvojeni na sednici Izvršnog odbora koja je održana 31.05.2024. godine.
3. Opšti uslovi osiguranja života za slučaj smrti i doživljaja vezano za jedinice investicionih fondova FLV AB 2024 stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja i objavljivanja, a primenjuju se od 01.07.2024. godine.